

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burlington, Postmaster General.

V JUGOSLOVANSKI EKSPORTNI DRUŽBI JE ZADISALA KAŠA.

ISKLJUČENI PREDSEDNIK Z BLAGOM ZA \$150,000 JE V SRBIJI.

Novi upravitelj pravi, da imajo podporne družbe denarja kot smetel!

Chicago, Ill. — Med Jugoslovani v Chicago so se dali časa krožiti razne vesti o Ameriški jugoslovanski eksportni-importni korporaciji ("American Yugoslav Export-Import Corporation"), ki so govorile, da se je nekaj zgodilo, toda kaj se je zgodilo, pa ni vedel nihče povedati. Zdej poročajo o teh dogodkih "Chicago Daily Tribune" sledeče:

Odpust dveh uradnikov, bliskovito hitra reorganizacija in garancija neomejene podpore od strani ravnateljev so obvarovale "Ameriško jugoslovansko eksportno-importno korporacijo" bankrotnega blata in nesreče. Prihajajoči polom je bil odvrnjen in kompanija je bila postavljena na trdna tla zopet v dveh dneh.

Na sedaj delničarjev v sredo je bil odstavljen John Milosevič kot predsednik, zdaj v Srbiji, na njegovo mesto je pa bil izvoljen dr. Anton Biankini, bivši podpredsednik. Obenem so odglasovali, da Willy E. Gray ni več v odboru ravnateljev.

Novi uradniki ne bodo napravili nobenih specifičnih obtožb proti Miloseviču in Grayju.

"Milosevič je naša kompanija" in rekel Eudolph T. Trost, novo izvoljeni generalni upravitelj. "Ne vemo, če si je na napačen način prilastil kaj našega denarja zase. Mi ne bomo dvignili obtožnic, če se nam zdoči, da eden ali drugi našin."

"V šestih mesecih bo družba imela uspešno trgovino," je rekel mr. Trost. "Premoženje znaša \$250,000, tako se je povedalo, od katerega obstoji v blagu za \$150,000, ki se nahaja v Srbiji."

"Kakšno blago pa je?" je bil vprašan mr. Trost.

"Potrebščine," je on odgovoril. "Neki delničar je poročal, da so vredne le \$29,000!"

"To je nepravilno," je rekel mr. Trost, "absolutno nepravilno."

Temu je dodal, da preostanek postoji v \$100,000 v gotovini, ki je naložena na bankah v Chicagu. Korporacija je bila organizirana pred dvema letoma v Chicagu z namenom, da se organizira trgovina med Združenimi državami in Jugoslovankijo. (Najbrž Jugoslovankijo. Op. ured.) Pred devetimi meseci je odšel Milosevič v Evropo z blagom za \$150,000.

Kompanija se je najprej inkorporirala z \$250,000, kasneje pa s \$500,000. Uradniki niso hoteli odgovoriti na vprašanje, če je res, da ima kompanija na bančni vlogi samo \$3,000.

"Ne. Mi imamo prebitke do \$250,000," je rekel Trost. "Tu ni vzroka za skrbi. Mi smo sami odgovorni možje in bomo podprli kompanijo do skrajne meje."

VOZNA V SPALNIH VOZOVIH SE POVIŠA ZA 20% V ILLINOISU.

Springfield, Ill. — Državna komisija za javne potrebnosti je dovolila, da se poviša vozna v spalnih vozovih za dvajset odstotkov. Povišanje cene stopi v veljavo s prvim julijem. Tako se znižujejo cene, in steer gori in ne doll.

LJUDSKO ŠTETJE.

Washington, D. C. — Zvezni števni biro je izdal naslednjo tablico o naraščanju mestnega prebivalstva:

Proble	Mar.	Apr.	Maj.
New York, N. Y.	2,515	1,500	24.4
Chicago, Ill.	15,191	1,400	23.5
Boston, Mass.	22,581	2,911	25.8
Philadelphia, Pa.	2,447	791	24.4

VOJAŠTVO ZADUŠILO IRSKE IZGREDE.

Železna pest angleških čet je zavlada v Londonderryju.

SINFAJNOVCI STRELJAJO NA BOJNE LADJE.

Londonderry, Irska, 25. jun. — Večera popoldne je prenehalo streljanje na ulicah in po enem tednu je zopet mir. Položaj na ni dosti boljši in bojevanje med sinfajnovci in unionisti se lahko ponovi vsak trenotek. Narodni irski protosvojolci so prevzeli kontrolo sinfajnovskih postojank. Sinoči se je usidralo v pristanišču več angleških rušilev. Republikanci, ki so utrjeni v strelskih jarkih na hribovih ob morju, so oddali več streliv na bojne ladje.

Mesto je izročeno na milost in nemilost tatov in roparjev, ki napadajo celo privatne hiše v okolici. Vse ceste, ki vodijo v Londonderry, so zabarikadirane. Vlak, ki je večeraj vozil v mesto, se je tudi zakadil v barikade na tiru in lo komotiva je skočila s tira.

Belfast, 25. jun. — Šest motornih vozov z vojaštvom je odšlo v Londonderry v spremstvu oklopnih avtomobilov in tankov.

London, 25. jun. — Vojaške čete kontrolirajo Londonderry, ki je malone ves razbit vsled enotedenske vojne med katoličani in protestanti. General Campbell, ki vodi čete, je ukazal poloviti izgrednike, ki se še vedno skrivajo v zasedah in streljajo. Večera j bil ubit osemletni deček. Število žrtev še ni znano, kajti obe stranki prikrivata izgube; razume pa se, da je padlo mnogo več izgrednikov kot je bilo doslej poročano.

Najkrvavejši prizor v civilni vojni v mestu se je odigral v sredo, ko je angleški častnik predlagal sinfajnovcem premirje, da odpelje skupino protestantov iz Bishopove ulice na varno. Sinfajnovci pa niso hoteli priznati premirja in tedaj je oficir ukazal vreči strahovito krite iz strojne proti sinfajnovskim barikadam. Sinfajnovci pravijo, da je padlo le pet mož, toda njihove izgube se bile gptove veliko večje. Neki vojak se je izrazil, da tako besnega boja ni videl niti na Francoskem kroglet kot je bil v Londonderryju; kroglet se deževalo od vseh strani na ulice in on se čudi, da ni bilo na stotine ljudi mrtvih.

General Campbell je dobil nalogo, da razoroži "noločalni del" prebivalstva v mestu; to so sinfajnovci. Campbell ima na razpolago 5000 vojakov za uvedbo reda in miru.

Belfast, 25. jun. — Danes je priplula flotila angleških rušilev pred Londonderry. Topovi na bojnih ladjah so naperjeni na mesto.

ZVEZNA VLADA ZA OLJNIMI SLEPARJI.

New York, N. Y. — Zvezna vlada je po svojih organih resno nastopila proti oljnim sleparjem. Obtoženih je štirinajst kompanij in petdeset oseb, ki so prodajale ničvredne delnice oljnih podjetij. Obtoženi so mešetarji, prometerji, špekulantje in drugi taki ljudje, ki si trudijo svoje možgane, da obogatijo hitro in brez najmanjšega truda. Ti sleparji so ocaignili ameriško ljudstvo za milijone dolarjev.

SE ČRVI SO SE PODRAŽILI.

Evanston, Ill. — Tukajšnji dečki prodajajo ribičem dvajset črvov za pet in dvajset centov. Dečki pravijo, kdor jih noče kupiti po tej ceni, jih lahko sam poišče. Pred vojno je stala škatlja črvov le deset centov.

VREME.

Chicago in okolica: V nedeljo nestalno. Lahki vzhodni vetrovi. Stanje temperature v zadnjih 24 urah: najvišja 70, najnižja 63. Sonce izide ob 5:16, zaide ob 8:29.

ITALIJA ZAPLENI VOJNA BOGASTVA.

Giolitti je izdal naredbo, da se zaplenijo vsa premoženja, ki so nastala tekom vojne.

NOVO STALIŠČE NAPRAM REKI?

Rim, 25. jun. (United Press.) — Ministriški predsednik Giolitti je objavil naredbo, ki določa, da se zaplenijo vsa premoženja, ki so nastala tekom vojne.

Rim, 25. jun. — Giolitti je večeraj razložil v parlamentu program svoje vlade. Dejal je, da se spremeni 5. člen ustave, tako da bo edini parlament imel pravico napovedati vojno. Na vprašanje socialistov, kaj namerava nova vlada glede Albanije, je Giolitti odgovoril, da se prav nič ne obotavlja izjaviti, da on ni za protektorat, temveč želi, da je Albanija neodvisna.

Pariz, 25. jun. — Grof Sforza, italijanski zunanji minister, je rekel danes v intervjuju, da ima Italija 60 milijard lir deficita. Polovico te vsote potrebuje za vojaške pokojnine, drugo polovico pa za rekonstrukcijo, toda denarja ni kje vzeti, razun če ga da Nemčija. Avstrija ne more dati nič, ker je bankrotna.

Na vprašanje, kaj misli o reškem vprašanju, je Sforza dejal z nasmehom: "Glede Reke se zdej prav nič ne brigamo. Stvar bo rešena o svojem času."

BERGERJEV PRIZIV DELA PREGLEVICO VIŠJEMU SODIŠČU.

Chicago, Ill. — Priziv Viktor Bergerja in tovarišev, ki so bili obsojeni v letu 1918, da so kršili protispijonažni zakon, je sedaj pred višjim sodiščem. Odločiti ima, če je smel sodnik Landis predsedovati obravnavi proti Bergerju in tovarišem, ker je imel predsoedke napram njim. Advokatje Bergerja in tovarišev pravijo, da je imel sodnik Landis ob času razsodbe predsoedke napram njim. Zaprisežena izjava pravi, da je imel sodnik Landis predsoedke napram državljanom nemškega pokolenja, da so obtoženi zahtevali, da se obravnava vrši pred drugim sodnikom in da se petičijo ni ugodilo.

Advokatje navajajo razne besede, ki jih je izrekel sodnik Landis, zastopniki justičnega departmanta seveda pobijajo te besede, češ, da jih sodnik Landis ni govoril.

TAKTIKA NAJETIH PROFESIONALNIH PRETEPAČEV SE PONAVALJA.

Waterbury, Conn. — Neki neznanec je vrgel bombo skozi okno v hišo, v kateri so bili nastanjeni stavkokazi. Bomba ni ranila nikogar, ampak je napravila malo škodo na poslopju. Voditelji stavke izjavljajo, da je bombo vrgel najbrž najeti pretepač, kajti štrajkujoči delavci se ne bojujejo za svoje pravice z bombami.

AMERIŠKI KOMUNISTIČNI STRANKI STA SE ZDRUŽILI?

Washington, D. C. — Justični departament je izvedel, da sta imeli ameriška komunistična in komunistična delavska stranka skupno tajno konvencijo, na kateri so se združili in sprejeli novi program.

RAZSTRELEBA V TOVARNI ZA NABOJE.

Springfield, Ill. — V tovarni Western Cartridge kompanije je eksplodiral smodnik. Dve osebi sta mrtvi in dve težko poškodovani. V tovarni so delali nočindan. Izdelovali so municijo, ki so jo naročili agentje protiboljševiške sile. Po razstrelbi je nastal ogenj, ki je uničil tovarno.

GRŠKA OFENZIVA PROTI TURKOM JE PRICELA; DRUGE VOJNE.

Grki poročajo o prvi smagi. — Čehi in Poljaki so se zopet pograbili v Tešnju.

POLSKA VOJNA GREH KONCU.

Smirna, Mala Azija, 24. jun. — Vrhovno poveljstvo grške armade poroča, da je ofenziva proti turškim vstaškim četam Mustafa Kemala paša v teku. Poročilo se glasi: "Ofenziva grške armade proti silam Mustafa Kemala paše se je pričela 21. junija. Operacije se nadaljujejo uspešno. Sovražnik je bil koncentriran v okolici Ak-Hisarja (58 milj severovzhodno od Smirne) in napadli smo ga od spredaj in na obeh bokih. Turki so se umaknili v neredu in grške čete so okupirale Ak-Hisar. Sinoči so naše čete pričele prodirati proti severu in vrši se napad na Salihli."

London, 25. jun. — Iz Carigrada poročajo, da je del turške revolucionarne armade prekorail Marmorsko morje iz Male Azije in se izkrcal na evropskih tleh v Klučuk-Čekmeju, dvanajst milj zapadno od Carigrada.

Praga, Čehoslovakija, 25. jun. — Iz Karvina javljajo o ljutem boju med Čehi in poljskimi obmejnimi stražami v okolju Tešnja. Francoske čete so nato okupirale dotični kraj.

London, 25. jun. — Po vesteh iz Moskve in Kopenhagna se Poljaki še vedno umikajo proti zapadu, edino njihove zadnje straže so v akciji, da rešijo ostale tobove. Sovjetske čete so prodre v bližino Vinice južnozpadno od Kijeva.

POLOŽAJ NA ŽELEZNICAH POBJAJA KRITIKO.

Stavka železničarjev visi na niti, tako se sliši govorica.

Washington, D. C. — Odborniki delavskih strokovnih organizacij so podali svarilo zaradi zavilovanja železničarskih zahtev, ki so bile predložene železniškemu delavskemu odboru. Voditelji strokovno organiziranega delavstva pravijo, da stavka železničarjev visi na niti in da mogoče prične že v ponedeljek, ako se železniški delavski odbor ne požuri in ne poda svoje razsodbe.

Delavski voditelji pravijo, da ne bo mogoče voditeljem železničarjev zadržati železničarjev od stavke, ker se je nit potrpežljivosti utrjala železničarjem. Predsednik bratovščine zaviračev pravi, da so se voditelji železničarjev poslužili vseh sredstev, da se spor izravna mirnim potom, zdej je p. odvisno od železniškega delavskega odbora, kako se reši to vprašanje.

Železniški delavski odbor je prejel več ustnih in pisemnih groženj, če se ne požuri z delom, da železničarji zastavkajo. Zdi se pa, da se odbor dosti ne zmeni za te grožnje, kajti R. M. Barton je podal izjavo, iz katere je spoznati, da odbor ne da veliko na kritiko in da je povišanje medze znašalo od pet do deset centov na ur.

"MEDCERKVENO" GIBANJE UMIRA.

Baptisti so se poslovili od njega.

Buffalo, N. Y. — Severna baptistovska konvencija je po viharnih debatah sklenila z veliko večino, da se poslovijo od "medcerkvenega" gibanja. Konvencija je sklenila, da plača baptistovska cerkev \$2,500,000 katere je podpisala za njih vplača, toda v bodočnosti noče nobenih nadaljnjih stikov s tem gibanjem.

Pred enim mesecem se je odtegnila temu gibanju presbiterijanska cerkev in danes se lahko reče, da to gibanje umira.

LEPA PRIHODNOST SE OBETA ZA DELAVCE.

Poleg vseh drugih življenjskih potrebčin se bo meso podražilo tako, da bo stal funt govejega mesa za peči en dolar. — In se še najdejo med delavci naivneži, ki pravijo, da bodo cene živlom padle. — Vzrok draginje so visoke obresti?

New York, N. Y. — Finančni, bankirji, špekulantje, mešetarji in drugi malikovalci denarne močnje imajo svoje glasilo, malo čitano od delavcev, ki je poznano pod imenom "Wall Street Journal". V tem listu seveda raspravljajo gospodje o sedanjih in bodočih cenah, kakor raspravljajo na pr. delaveli v svojem strokovnem glasilu o stvareh, ki se tičejo njih stroke.

Ta list, strokovno glasilo denarne močnje, pravi, da se meso kmalu tako podraži, da bo stal funt "beefsteaka" en dolar. List opravičuje to ceno v uvodniku in pravi, kljub temu da imamo sadosti paše, ogromne črede goveja živine, so obresti od posojila tako visoke, da so posojila na živino zelo omejena. To povzroča, da si živinorejec ne more izposoditi denarja, da redi vole za trg. Zaradi tega pada hitro reja goveje živine.

Tako "Wall Street Journal" zvezna obrtna komisija je odkrila, da je velika mesarska korporacija ustanovila svoje banke in s pomočjo bank in najemanjem direktnega posojila financira reja in transportacijo živine. Z drugimi besedami to pomeni, da je denar, ki si ga izposojujejo živinorejci, lastnina mesarjev. To pomeni, če so obresti visoke, tedaj dobe te obresti mesarji. Ali to še ni vse. Če so obresti visoke, tedaj gro cena živini navzgor in mesarji lahko našenejo ceno za funt "beefsteaka" na en dolar.

In zakaj? Menda zaradi tega, ker so mogoče mesarji slabi ljudje? V mesni industriji učinkuje zakon sedanjega produkcijskega sistema, kot v vseh drugih industrijah. Denarna poplava je velika. Za več kot dve milijardi, tako pravijo finančniki, imamo papirnatega denarja, ki ni krit z atomom, ampak je krit s produkcijo. Z drugimi besedami to pomeni, da so banke izdale denar na produkcijo v industriji. Poplava denarja je postala tako velika, da jo skušajo finančniki omejiti na ta način, da se zahtevajo visoke obresti, da omeje izdelovanje potrebnih produktov in da pomnože izdelovanje produktov, ki so potrebni za življenje. Finančniki ne delajo tega, ker so mogoče slabi ali dobri ljudje, ampak ker žele odvrniti polom sedanjega produkcijskega sistema in se vrhiti v predvojne razmere. Finančniki dobro vidijo, če pojde tako naprej, da mora biti polom sedanjega produkcijskega sistema, ki je nekaj drugega kot gospodarska kriza. Polom sedanjega produkcijskega sistema pa pomeni konec privatne kontrole v industriji in financah. To je tisti faktor, ki učinkuje na finančnike in bankirje. Ali zakoni, ki učinkujejo v današnjem produkcijskem sistemu, so močnejši od njih volje, ker groze raznim skupinam privatnih industrijalec s bankrotom, če se jim ne uklonijo. In ti zakoni povzročajo, da plezajo cene navzgor in da bodo plezale navzgor, dokler je sedanji produkcijski sistem uveljavljen.

Če danes čitamo, da so v tem ali drugem mestu padle cene za gotove vrste blago, tedaj to ne pomeni, kot kriče velebizniški listi, da so prišle cene padati in da bodo padale, dokler se ne vrnemo v normalne razmere, ampak je le dokaz, da skušajo privatni podjetniki zadržati plezanje cen navzgor, ker jih je strah pred trajnim plezanjem cen navzgor, zavedajoči se, če se ne ustavi, da

ZVIŠANJE VOZNE NA NADULIČNI ŽELEZNICI.

DRUŠBA KARTOVA POVIŠA NJE VOZNE NA DESET CENTOV.

Proti podraževanju javnih potrebčin pomaga le pooblaščenje javnih transportnih sredstev v občini.

Chicago, Ill. — Britton I. Bud, predsednik nadulične evadne železnice v Chicagu, je vložil petičijo na državno komisijo za javne potrebnosti, da se vozna poviša s prvim julijem na deset centov. Po njegovi petičiji naj se vozna poviša takole:

Na deset centov med dvema postajama južno od Howardove ulice, ali če se pot nadaljuje od tukaj. Šest centov med dvema postajama severno od Howardove ulice na severozapadnih progah. Štirinajst centov za vozno južno od Howardove čiste in nadaljevanje te vožnje proti severu.

Petičijo je seveda sprejela finančna poročila, da družba dokáže, da je povišanje vozne za javne potrebnosti in da družba vrednosti nadulične evadne železnice družbe, na podlagi katere se hteva družba povisati vozne, ker so po mnenju družbe delničarji upravičeni do profita od vloženega kapitala.

Seveda bo mestni pravdnik nastopil pred komisijo proti povišanju vozne. To je samoposlebia! Ali ta nastop je vreden toliko kot Blažev žegen proti ravnim telesnim boleznim. Advokatje družbe bodo argumentirali, da je družba upravičena do profita na podlagi visokosti vloženega kapitala, komisija bo pa to zahtevo prisala.

S tošbami pred sodišči ne bo odpomohi, ampak vozna se bo višala kljub tožbam vspretno s povisanim cen drugih produktov, dokler ostanejo cene in nadulične železnice privatna stvar. Da se perijodično ponavljajoče povisvanje vozne odpravi, je treba, da cestno in nadulične železnice preidejo v splošno ljudsko last. Postati morajo lastnina mestne občine, kajti le tedaj odpade profit od vloženega kapitala, kot ga danes zahtevajo lastniki takih železnice tako trdovratno kot šliok svoj funt mesa.

Tožbe ne bodo prinesle najmanjše odpomohi, saj se že mesto toži leta in leta s raznimi korporacijami, ki oskrbujejo mesto s javnimi potrebčinami. Uspehov pa ni videti nikjer. Za tožbe je želje tako lep denar, da bi se s tem denarjem dala zgraditi še lepa plinarska ali pa elektrarna.

Če ljudstvo želi, da se tako natezanje cen odpravi, tedaj mora izvoliti v mestni zastop moke, ki so v sreču za pooblaščenje vseh naprav, ki služijo javni potrebi.

pride zanesljivo polom sedanjega produkcijskega sistema.

In če kdo sanja, da bodo cene padle, dokler je uveljavljen sedanji produkcijski sistem in da se prav zanesljivo vrnemo v razmere, kakrjne so bile pred vojno, je fantast, ker je tako priakovanje popolnoma v protislovju z zakoni, učinkujočimi v sedanjem produkcijskem sistemu.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Consent oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjena država (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov na vsa, kar ima stih s listami:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oblopanju n. pr. (Julija 1-20) poleg valoga imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnem potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne utihni list.

RAZMERE, KI KRIČE PO ODPOMOČI.

Od kar je v Sloveniji vpostavljen klerikalna vlada se zopet dostavljajo pisma neredno takih oseb, ki se ne strinjajo s klerikalizmom. Pisma se enostavno izgube in se ne dostavijo. Dokazi so tukaj, ako so naslovljena pisma na osebe, ki niso poznane, da so v političnem gibanju, dasiravno so jih pisale osebe pod drugim imenom, ki so v prvih vrstah političnega gibanja, da se taka pisma dostavijo redno. Naobratno pa zastoj vsakdo piše v stari kraj, ali pa iz starega kraja v Ameriko, če je adresat, na katerega je naslovljeno pismo, ali pa odpošiljatelj pisma, poznana oseba v političnem gibanju, ki je nasprotno slovenskemu klerikalizmu. Taka pisma se enostavno ne dostavijo.

Prepričani smo, da ameriška pošta dostavi vsa pisma, ki jih prejme iz starega kraja, da odpošlje redno vsa pisma naslovljena na osebe v Jugoslaviji, torej so klerikalni matorji krivi, od kar so v sedlu na Slovenskem, da se gode take nerednosti.

Zaradi tega apeliramo na jugoslovanskega poslanika v Washingtonu, da sporoči to dejstvo v Belgrad jugoslovanski vladi, da odpravi take nerednosti v poštni službi na Slovenskem. Če tudi ta blagohoten opomin ne bo imel uspeha, tedaj bomo primorani vso zadevo objaviti v ameriških časnikih, da bo ameriška javnost vedela, kakšne razmere vladajo na pošti v Sloveniji, da pisma kar izginejo, če so pisana od oseb, ki pripadajo politični struji, nasprotni slovenskemu klerikalizmu. Dalje se bomo obrnili na ameriško pošto upravo, da podvzame potrebne korake proti klerikalni nagajivosti na Slovenskem.

Vsa nizkota slovenskih klerikalcev se pokazuje vpravi negajivosti, ki ni le nesramna, ampak je tudi skrajno nedasta. Kajti le slovenski klerikalci so tako zabiti in neumni, da mislijo, da bo mogoče s takimi otročarijami zadržati napredek in ohraniti slovenskim klerikalcem vladbo vekotrajno, ki niso drugega kot prikriti petolizniki Habsburžanov.

Ce je uvedena cenzura in se pisma cenzurirajo in po cenzuri dostavijo cenzurirana adresatom, se da to zagovarjati, da je cenzura v interesu varnosti države potrebna. Nihče pa ne more zagovarjati takega početja, da pisma enostavno izginejo, ali če se hočemo pravilno izraziti, da so ukradena. Take razmere kriče po odpomoči, ker ne delajo prav nobene reklame za državo, v kateri se kaj takega dogaja.

Precej časa smo molčali, da vidimo in se prepričamo, kako daleč sega nesramnost slovenskih klerikalnih matorjev, ki nosijo zdaj zvonec na Slovenskem, ali razmere pri dostavljanju in odpošiljanju pisem na Slovenskem so postale tako kriče, da bi storili zločin, ako bi še nadalje molčali.

V interesu ameriških Slovencev, ki imajo svoje v starem kraju in v interesu Slovencev v starem kraju, ki imajo svoje v Ameriki, se morajo take nerednosti v poštni službi na Slovenskem takoj odpraviti.

Ali je pustolovščina končana? — Poročila s poljsko-boljševiške fronte so postala tako redka, da se lahko reče, da jih ni. Po zadnjih poročilih se je morala poljska armada umakniti pred boljševiško pet in sedemdeset milj daleč na fronti, ki je dolga dve sto petdeset milj. Značilno je poročilo med temi poročili s fronte, ki pripoveduje, da je bil odpor poljske armade v južnem teritoriju popolnoma zlomljen. Ako je to res, da so Poljaki kot vpadalci v Ukrajino postali tako šibki, da je boljševiška armada zdrobila na jugu ves odpor poljske armade, tedaj lahko nastane katastrofa za poljsko armado, ki pomeni, da mora poljska armada prepustiti vso armadno opremo sovražniku. V vojaškem jeziku pomeni, če je odpor bežečega sovražnika zlomljen, da je sovražnik bežal in prepustil vso vojaško opremo sovražniku, kajti umikajoča armada se zaradi tega vpira naprej prodirajočemu sovražniku, da reši svojo opremo, ki je za armado neprecenljive vrednosti. In to se je mogoče tudi tukaj zgodilo. Boljševiški general Brusilov je kot dober strateg, ki je poznan še kot tak iz prvih let svetovne vojne, vrget po sem došli poročilih proti poljski armadi petdeset divizij na dve sto petdeset milj dolgi fronti.

Ce se je to zgodilo, tedaj se poljska armada ne more več postaviti z uspehom v bran, ampak mora bežati, da se reši Brusilovih klešč. Iz tega sledi, da pade sovražniku velik del armadne opreme v njegove roke, pa tudi precejšnji del poljske armade je lahko zajet. Če je položaj tak, kot so ga slikale brzozjavke, bo sreča za poljsko armado, ako uide še hujši katastrofi, obenem je pa naznanilo, da se bliža konec pustolovščine.

V začetku vpada v Ukrajino so prihajale iz poljskega tabora brzozjavke, ki so poročale o velikih zmagah, zdaj je pa nastal v poljskem taboru molk in ta molk opravičuje misel, da bo kmalu konec pustolovščine.

Kaj se lahko učimo od Eskimov.

(Konec).

Stariši nikdar ne govorijo jezno napram svojim otrokom če manj pa tepejo. Po njih mišljenju kar je psihološko tudi prav, otroci posnemajo stariše in učitelje v besedah in dejanjih torej, ako se hoče, da bodo otroci miroljubni in prijazni, morajo biti stariši sami takega značaja. Pri njih velja bolj načelo "spoštuj otroke" kot pa "spoštuj stariše". Njih spoštovanje do otrok je brezmerno.

Z ozirom na pravicoljubje in poštenost Eskimi nas lahko v marsikem učijo. Pri Eskimih je najstrožja kazen za laž in goljufijo. Ako Eskimo hoče kaj prodati, ne bo nikdar brezmerno hvalil svoje blago, akoravno bi se ga najraje takoj iznebil, ampak se celo podnejeval, ker se boji, da bi kupce ne bil oškodovan, in bi krivda zadela prodajalca.

Tatvina je nepoznana reč med Eskimi in zapajo popolnoma drug drugemu. Revščina je tudi nepoznana. Vsak Eskimo se potruži kolikor se more, kar je zelo lahka stvar, ker je vsakdo toliko značajan in zmogel, da preskrbi sebe in svoj dom. Kadar ima dovolj za se, svojo družino in za one, za katere mora skrbeti, ima dovolj in ne poželi ničesar več. Nobena druga stvar tako zelo ne boli Eskimovca, kot to, ako vidi svoja bližnjega v veliki potrebi in ravno radi tega je pri njih na delo, da je grdo, ako bi eden imel vsega dovolj ali da bi eden živel v izobilju, dočim bi moral njegov bližnji živeti v največjem pomanjkanju.

Ravno tako je največja dolžnost vsakega Eskima, da skrbi za one ki so v potrebi ali nesreči. Nek raziskovalec severnih krajev je nekoč prišel v nesrečo — poškodoval si je nekoliko nogo — in ni mogel dva tedna iz koč. Kakor hitro so Eskimi zvedeli za to njegovo nesrečo, so sleherni dan pripeljali ali prinesli toliko živine njemu, da je bil brez skrbi. Zatehtali niso nobene plače — ker denar nima pri njih nobenega pomena. In potem naj še mi "civilizirani" narod smatramo Eskimovce za pol divjake, ako premislimo njih moralno in njih naziranje glede človekoljubja in da si odtrgajo od svojih ust, da ima njihove sovražnik, kakor nas smatrajo nekateri Eskimovci, dovolj hrane?

Po dolgih preiskunjah so prišli do prepričanja, da prvi pogoj za mir in prijetno družabno življenje je obvladanje samega sebe. Eskimi se nikdar ne razburijo, ali da bi nepremišljeno izgovorili kako besedo.

Njih jezik sploh ne pozna nobene srove besede ali kletve. V pogovoru ne pridejo nikdar v protislovja in nimajo navade, da bi ugovarjali drug drugemu, akoravno bi marsikateri Eskimo imel pravico do ugovora; ako morajo pokarati koga, to storijo v najmilejši obliki, kolikor je le mogoče. Ako so primorani povedati kak neljub dogodek ali popraviti kako napako, tedaj to olepšajo kolikor jim je le mogoče. Rezultat tega je, da se nikdar ne prepirajo.

Tepeži ali brutalnost je nepoznana pri njih. Ubiti svojega bližnjega velja pri njih za največji barbarizem in beseda vojna je pri njih nepoznana in jo sploh nimajo v svojem jeziku in sploh ne morejo razumeti te besede. Ko je nek raziskovalec severnega tečaja omenil besedo vojna in pomen te besede razložil, so ga vsi gledali, kaksi barbari so oni, ki imajo to besedo in jo se prakticirajo. — Ako slučajno, kar se pripeti zelo redkokdaj, prideta dve osebi v nesporazum, tedaj se to poravnava v obliki neke tekme, kdo je boljši pevec ali pesalec. Izmed navzočih se navadno odlopi najmočnejši za sodnika in tekmeča pričeneta peti ali pa plesati kakor že

odločita sama, in katerega navzoči ali pa sodnik sam, pripezna za najboljšega, je zadeva poravnana in čast rešena. Pristovica "v moči je pravica" je pri njih nepojmiljiva.

V večnem boju z naravo, somi in severnimi medvedmi z najprimitivnejšim orožjem, so postali Eskimi izredno hrabri in hladnokrvni. V največji nevarnosti izvedejo načrt obrambe z veliko hladnokrvnostjo in pričujočnostjo duha. V nepotrebno nevarnost se nikdar ne podajajo; ako pa pride Eskimo v nevarnost, tedaj se ne ozira na desno ne na levo, ampak hrabro premaga vse ovire. Brez strahu krmari svoj mal čolnček mimo velikih ledenih plošč, ki vedno grozijo, da ga zdrobijo na drobne kose; brez strahu se spusti v boj z mrožem (velika merska žival, dolga kakih 18 čevljev, katere koža je debela nad en palec in trda kot kamen, z neprimerno trdo črepanjo in močnimi zobmi) ali severnim medvedom popolnoma sam in oborožen samo z nožem ali sulico. Nihče drugi bi se ne spustil s takim orožjem v boj s temi zvermi.

Marsikateri se gotovo čudi, kako so mogli Eskimi tako napredovati v moralnem in duševnem oziru in da so tako daleč pred nami z ozirom na kulturo. Dr. Fridtjof Nansen, slavni raziskovalec severnega tečaja, piše: "Valed zelo počasnega razvoja in v večnem boju za obstanek, so se Eskimi pridružili nekaj tako dobro, česar se ni nikde bolje." Nek drug raziskovalec severnega tečaja, ki je bil dolgo časa med Eskimi, pa piše: "Valed zelo počasnega razvoja in v večnem boju za obstanek, so se Eskimi pridružili nekaj, česar se mi moramo še le učiti."

Brez vsakega dvoma je, da so pradedi sedanjih Eskimov živeli v vseh drugačnih razmerah kot sedaj in da je bilo njih življenje tudi vse drugačno kot je sedaj. Eskimi so gotovo živeli pred več tisoč in tisoč leti v bolj južnih krajih in v vsem izobilju. Prepričani so, se med seboj n bojevali z drugimi narodi. Njih poveljniki in močnejši so skrbeli samo za se in njih edina briga je bila, kako pomnožiti svoje imetje in posledica tega je bila, da so izkoriščali in zatirali slabšeje. Bojevali so se toliko časa, da so postali slabšeji in prepustili so morali ozemlje močnejšim, od katerih so bili prisiljeni se seliti v vedno bolj severne kraje, dokler niso prišli v sedanje kraje, kamor drugi narodi niso mogli ali hoteli.

In sedaj se je pričel za te drug boj, boj z naravo. Izpremeniti so morali njih običaje, življenje, obleko in orožje. Ni dvoma, da je pričel takoj vsak sam za se misliti in skrbeti, kakor hitro so prišli v te mrzle kraje; narod se je pričel cepiti, nekaj jih je odpotovalo v Grenlandijo, drugi zopet bolj zapadno v Alasko in zopet drugi so pa prekorčili Beringovo eosto in se naselili v Aziji. Iz njih prejšnjih trdih izkušenj so izprevideli, da morajo biti bolj prijazni drug z drugim, ako hočejo napredovati in da so navezani na medsebojno pomoč. In tako so počasi postali narod, ki je lahko v velikih ozirih nam drugim "civiliziranim in kulturnim" narodom za vzgled, najbolj miroljuben narod in ki ima človekoljubje za najsvetejšo dolžnost. In ravno Eskimi bi morali k nam pošiljati svoje misijonarje in učitelje, ne pa mi k njim, ker oni so v civilizaciji in kulturi daleč daleč pred nami, da za več sto let. In nekateri jih hočejo še smatrati za divjake, jih hočejo podučevati in osrečiti z našo kulturo. Eskimi se lahko prav prijazno zahvalijo za našo civilizacijo in kulturo, katere edini namen je, izkoriščati, zatirati slabšeje in ki je vse izraženo samo v samoljubju. Naši reformatorji naj se gredo učiti k "barbarom" Eskimom, predno hočejo nas reformirati.

DOPISI.

Pet mesečno finančno poročilo okrožne organizacije št. V J. R. Z. v. Herminie, Pa.

Prispevki za mesec februar krajevne organizacije št. 63 v West Newton, Pa., \$7.50, krajevne organizacije št. 6 v Herminie, Pa. \$6.75; skupaj \$14.25. Izdatki za brzozjavko predsedniku Wilsonu \$—93; preostanek \$13.32, katere vsota je bila poslana na gl. urad JRZ.

Prispevki za mesec marec in april krajevne organizacije št. 63 JRZ v West Newton, Pa., \$10.50; krajevne organizacije št. 6 v Herminie, Pa. za mesec marec \$6.00, mesec april \$5.25, mesec maj \$8.25, mesec junij \$7.00; krajevne organizacije št. 63 JRZ v West Newton, Pa. za mesec maj in junij \$8.25. Skupaj \$46.25. Skupaj poslanega za pet mesecev na gl. urad JRZ \$59.57. — Tu so prispevki samo aktivnih članov okrožne organizacije št. V. JRZ v Herminie, Pa. — Prispevki mesečnih kolekt na sejah društva št. 87 SNPJ v Herminie, Pa. pošilja blagajnik tega društva naravnost na gl. urad JRZ, to je za osirotele otroke v stari domovini in vsota teh prispevkov ni v zgornjem poročilu. Nabrali smo okrog \$198.00 za zapisknik in oglas v zapiskniku JRZ ter za osirotele otroke v stari domovini in \$23.50, prebitek veselice slov. soc. kluba št. 69 v Herminie, Pa., ki se je vršila 1. maja t. l.

Tu je dokaz, da ideja za JRZ še ni umrla in da so rojaki še vedno tako aktivni kot so bili. Apeliram na rojake po širni Ameriki, da podpirajo gibanje JRZ še naprej, dokler ne bo dosežen cilj, katerega je ta organizacija začrtala. — Anton Zornik, tajnik okr. org. št. V JRZ.

Holcombe, Wis. — Ako se ne motim se nek slovenski pregovor glasi "kdor vedno doma tiči, ta nič vreden ni", ali nekako tako. V sled tega sem se namenil jaz obiskati nekatero slovensko farmarje v okoliških naselbinah.

Nekoga lepega pomladanskega jutra, bilo je menda ravno na ponedeljek, ako se ne motim, se odpravim z mojo prijateljico na bližnji kolodvor, da naju odpelje vlak do bližnjega mesta Chippeva Falls, kamor je dospel v 7 urah mesto v 2. Da je imel toliko zamude, so krive krave ali pa farmarji, ker je vlak moral skoro vedno čakati, da so farmarji pomolili krave. — Ko pridem v Chippeva Falls, je vlak, s katerim sem namenavala dalje potovati, odprl ravne pred nosom in radi tega sem se opravičeno jezila nad kravami in farmarji. — Ker sem imela časa več kot dovolj — celil devet ur do prihodnjega vlaka, sem ogledala celo mesto, ki je zelo prijazno in obdano okrog in okrog s košatim drevjem. Ulice so ravne in snažne. Tu je križišče dveh železnice, in v mestu so velike pivovarne, ki so pred "sušo" dobro obratovale, sedaj je pa vse mirno v teh pivovarnah. V mestu so tudi tovarne za čevlje; izdelujejo pa samo možko obutev. — Skozi mesto teče reka Chippeva, ki je zelo bogata na vsakovrstnih ribah. Blizu mesta je tudi park, v katerem je precej živili, divjih in udomačenih.

Slednjič je vendar prisopihal vlak, s katerim sva se odpeljale proti mestu Owen, Wis., kamor je bil najin cilj. V to sva dospela ravno ob uri strahov in copernie. Od te postaje sva morale še potovati peš na šest milj oddaljeno farmo. Na poti so naju pozdravljali farmarski psi in budili svoje gospodarje. Nek farmar je bil tako v strahu, da je celo prišel na prag pogledat, kaksi potniki vzemirajo njegovega varuha in stražnika. Ko je videl, da mirno korakava dalje je z jezo zaloputnil vrata in šel zopet v posteljo.

Slednjič sva vendar dospeli na zaželjeni cilj, obe utrujene do smrti. — Na Owen, Wis., je naseljenih 13 slovenskih družin in en pečlar. Večinoma vsi imajo že dobro obdelane farme, nekateri pa še čistijo zemljo. Okolica je zelo prijazna in zemlja rodovitna. Ravno takrat se je tudi nahajal dušni pastir iz Wilarda v tej naselbini, ki je menda prišel spovedovat grešne rojake, katerih pa ni veliko, kakor sem sprevidela. Videla sem ga, ko se je pogovarjal z neko mamico, ki je kovala za klet in pri tem sem si mislila, da bi krampl in lopata bolje pristajala njemu, kot pa oni mamici. — V veliki večini so pa tukajšnji

rojaki naprednega mišljenja. Seveda se dobijo tudi še oves med "kozli", kot nas imenujejo pobledne duše.

Ker mi je primanjkovalo prostega časa tudi nisem mogla obiskat vseh rojakov, kot bi rada in upam, da mi bodo oprostili oni, katerih nisem obiskala. Najlepša hvala vsem rojakom, katere sem obiskala, za njih gostoljubnost in postrežbo, posebno pa g. Klemenčiču, ki mi je spremljala na potovanju. — J. F. Stark, Holcombe, Wis.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

A. T. Albia, Iowa. — Tukaj je neka grocerijska trgovina z imenom "Big Four Creer Co.", katere naslov je pa W. 900 Lake St. Najbrže je vse skupaj sleparija, ako je oglaševala kaka družba, kakor vi omenjate, tako pomeni sladkor in moko. Ako bi tu v Chicagu, kdo prodajal po tej ceni sladkor in moko, bi gotovo nastali izgredi pred dotično prodajalno. — Najbolje napravite, da se obrnete na poštni urad v vaši naselbini in da tamošnemu poštnemu uradniku pojasnite celo zadevo. — Drugega vam ne moremo svetovati.

DOPISNIKOM IN TAJNIKOM S. N. F. J.

Prporočamo vsem dopisnikom in tajnikom, ki hočejo objaviti važna naznanila v obligatni izdaji, da jih pošljejo ob pravem času. Na pošiljatelj izredne razmere, ker ne morejo dobiti dosti uslužbencev. Pisma iz bližnjega La Salla romajo vsaki do dva ali tri dni, preden so dostavljena uredništvu. Iz Clevelanda potrebuje vsaki pismo do štiri dni, da je dostavljeno uredništvu. To naj vpoštevajo vsi dopisniki in tajniki SNPJ, kadar hočejo objaviti

Val zločinov v Nemčiji.

Berlin. — Nemčija je danes v veliki stiski vsled zločinov, katerih je toliko, da jih oblasti komaj zmagujejo. Ječe so napolnjene v velikimi in malimi tatovi. V mnogih slučajih nimajo kam zapreti novoprijetih tatov, ker ni prostora v zaporih. Dne 7. junija so berlinski časopisi poročali o sledenji copih in tatvinah, izvršenih v enem samem dnevu.

Roparji so vlomili v berlinsko borzo, razstrelili železno blagajno in odnesli 3500 mark in pet pisalnih strojev. — V Kreajnu so našli s jutraj mavzolej feldmaršala Moltkeja odprti in s krste so izgnili srebrni križi in venci. Feldmaršalov meč je bil zlomljen. — Banda oboroženih roparjev je udrla v hišo župana v Paarenu blizu Nanana pri belem dnevu, vzela 50,00 mark iz občinske blagajne in pustila župana, privezanega k stolu. — V Fallerslebelu blizu Brunswicka je bilo izpraznjenih več železniških vagonov. Ko so sledili tatove, so našli, da je blago ukradel kandidat za mestnega svetovalca. — V Spandaju so tatovi pobrali svičene šipe iz kapele na pokopališču. Z druge kapele so tatovi sneli in odpeljali kositrasto streho. — V berlinskem predmestju je neka gospa pustila otroka v vozičku pred prodajalnico, v katero je stopila po opravku. Ko se je vrnila čez pet minut, je ležalo dete napol nago na pragu, vozička in obleke pa ni bilo nikjer.

Kršanki socialisti v Avstriji so potegnili z ogrskimi teroristi.

Dunaj, 24. jun. — Voditelji krščankih socialcev v Avstriji so izjavili, da ne bodo sodelovali v bojkotu napram Ogrski. Socialdemokratje se strogo drža bojkotne naredbe in vse blago, ki je namenjeno na Ogrsko, počiva na postajah.

Nemški sodniki v gornji Šleziji stavkajo.

Oppeln, gornja Šlezija. — Medzavezniška plebiscitna komisija v gornji Šleziji je zabredla v neprijetni položaj, ko je dekretirala, da se pomilostilo in izpuste iz zaporov vsi poljski politični jetniki. Sodniki v Šleziji, ki so izključno Nemci, so takoj razglasili, da je dekret plebiscitne komisije protustaven, ker posega v notranje zadeve deželne uprave. Obenem so sodniki soglasno sklenili, da zastavkajo in ne obravnavajo nobenega slučajja, dokler komisija ne prekliče dekreta. Dr. Hertel, eden sodnikov, je dejal, da je plebiscitna komisija ukazala izpustiti tudi one zločince, proti katerim še ni bila izvršena razprava, in kaj takega se niti kajzer ni upal storiti.

Inozemstvo.

Usoda Celovca zavisi od izida plebiscita v okolici.

Ameriški dnevniki so te dni prinesli sledeči dopis korespondenta časnikarske agencije "Associated Press" iz Celovca:

Celovec, Avstrija, 1. junija. — Po sredi krasne doline, v kateri leži staro glavno mesto Koroške, teče demarkacijska črta, ki loči zono A od zone B v avstro-jugoslovanskih plebiscitni pokrajini. Prebivalstvo kotline, ki šteje približno 125.000 glav, se vedno čaka na glasovanje, ki odloči, da li pripade republiki Avstriji ali postane podložnik kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

St-germanska pogodba določa, da se plebiscit izvrši v treh mesecih po končanem ratificiranju. Prišakuje se torej, da bo plebiscit izvršen enkrat v avgustu t. l. Nevtralni opazovalci so mnenja, ako se južna zona izreče za Jugoslavijo, tedaj bo moral to storiti tudi Celovec iz gospodarskega razloga; če se Celovec pridruži Avstriji, tedaj bo v tem tem slučaju tekla politična meja skozi rob mesta, ki bo odrezano od polja in kmetov v okolici in to bo pomenilo ekonomska smrt za Celovec.

Jugoslovanske čete čvrsto drže južno stran demarkacijske črte med obema zonama. Njihove straže stoje za streljaj od Celovca in le v izrednih slučajih je dovoljeno prebivalcem prekoračiti črto. Srbsi vojaki so ubili že več oseb. Med ubitimi je tudi naturaliziran ameriški državljan Ernest Jaklič. Nemei pravijo, da je bil ubit brez povoda, ko je prekoračil črto. Jugoslovani pa pravijo, da je bil Jaklič notorični tihotapec. V domovino je prišel iz Jacksonvilla, Kans. Dalje so Srbi ubili petnajst letno deklico Betty Fide, ko je prekoračila majhen potok, ki znači črto. Pokopana je bila z velikimi ceremonijami v Celovec.

Kmetje v celovški okolici so prosili avstrijsko vlado, da naj protesta pri ententnih vladah proti nasilju jugoslovanskega vojaštva in oblasti. Demarkacijska črta teče od vzhoda proti zapadu čez celovško kotlino in deli Vrbsko jezero na dvoje. Na ta način so v mnogih slučajih razdeljene kmetije in mnogo imajo polje na drugi strani črte, katero ne smejo prekoračiti. Dovoljenja za prekoračenje črte se težko dobe in kmetje so pri tem podvrženi raznim škarnam, vsledčesar ne morejo obdelovati niti in mnogi so bili prisiljeni poklati živino, ker je ne morejo gnati na pašnik onkraj črte. V enem slučaju teče črta par sto metrov od kmetove hiše in njegov gozd je na drugi strani, tako da ne more voziti drz za kurjavo čez črto.

Vsa živila iz južne zone se pošiljajo v Ljubljano in niti trohice ne gre čez črto na sever. Celovec, kateremu so pašniki in molske krave pred nosom, ne more dobiti mleka in ameriška pomožna komisija je primerana deliti mleko za otroke, ki ga dobi iz Amerike. Jugoslovanski oblastniki pravijo, da ni več, da ne bi dali dovoljenja kmetom, ki imajo njive na drugi strani črte in vsem drugim, ki imajo opravljene opravke. Priznava pa, da živil ne puste čez demarkacijsko črto in samo politični agitatorji ne dobe dovoljenja za prekoračenje črte.

Gibanje za prohibicijo v Argentini. Buenos Aires, Argentinja. — Štirje poslanci v kongresu so naznanili, da predložijo zakon, ki prepove uvoz, izdelovanje in prodajanje alkoholnih pijač v Argentini.

Anglija reformira zbornico lordov. London. — Lloyd George je naznanil v nižji zbornici zadnji četrtek, da je vlada pripravila načrt za reformo lordske (višje) zbornice, tekoma zasedanja sedanjega parlamenta.

Nova generalna železniška stavka grozi v Italiji. Rim. — Železničarji v Lombardiji so zastrajkali zadnjo soboto, ko je vlada odklonila pogajanje z njimi. Ekstremisti izjavljajo, da bo stavka kmalu splošna po vsej Italiji.

Nemška vladna kriza. Berlin, 25. jun. — Vse kaže, da ne bo v Nemčiji nobene vlade, ki bi se predstavila novemu parlamentu, kateri se odpre v ponde-

ljek. Fehrenbach se še vedno muči, da organizira kabinet, toda delo je težavno, ker oponirajo večinski socialisti in demokratje večini predlaganih ministrov.

Poljska je dobila vlado bogatašev. Varšava, Poljska, 25. jun. — Po dveh tednih pričkanja in natezanja se je organizirala nova vlada, na čelu katere je Ladislav Grabski, finančni minister v prejšnjem kabinetu in eden največjih bogatašev na Poljskem. Socialisti so že izjavili, da ne bodo podpirali nove vlade in narodna delavska stranka je tudi nasprotna.

Mehiška vlada je prejela ultimatum petrolejskih magnatov. Mexico City, Mehika, 25. jun. — "El Universal" poroča, da so zastopniki inozemskih petrolejskih interesov v Mehiki dostavili generalu Jacinto B. Trevinu, ministru industrije in trgovine, ultimatum, da mora začasna mehiška vlada takoj zavreči vse navedbe bivšega predsednika Carranza, ki se tičejo nacionaliziranja petrolejskih vrelcev. Zastopniki petrolejskih baronov zahtevajo neomejeno in neovirano izkoriščanje vseh petrolejskih vrelcev v Mehiki.

Mehiška vlada je vsled tega ultimata prišla v zadrego; kajti ona nima oblasti za reševanje ustavnih točk, ki spadajo v področje kongresa. Kaj je Trevino odgovoril na ultimatum, še ni znano.

Vanjo stanje in izgredi v Nemčiji. London, 25. jun. — Iz Berlina poročajo, da je uvedeno obaedno stanje v Ulmu, kjer je bilo zadnji torek ubitih več oseb v protidraginjskih izgredih. V Heidenholmu (Wirtembergu) so komunisti napadli in razorozili narodno gardo in vzeli mesto pod svojo kontrolo.

V Bremenu so bili zadnje dni veliki nemiri in trgovci so na ukaz demonstrantov znižali cene živjenskih potrebščin.

Srbski oficirji ne vodijo Albancev. Belgrad, 19. jun. — (Po inform. biroju SHS v Washingtonu.) — Vesti v italijanskem časopisu, da srbski častniki, poslani v Belgrada in Sarajeva, vodijo čete albanških vstašev, se uradni zanikajo kot neresnične. Jugoslovanska vlada je predlagala anketo komisije, katero naj imenuje mirovna konferenca in katero naj preišče resnične razmere v Albaniji.

Delavski bojkot proti Ogrski. London, 25. jun. — Mednarodni delavski bojkot proti Ogrski zaradi belega terorja se nadaljuje uspešno. Z Dunaja poročajo, da sta telegrafska in telefonska zveza popolnoma prekinjeni z Ogrsko, izvzemši ene same črte, ki služi diplomatom za korespondenco. Ogrska vlada grozi z represalijami, Slišijo se tudi grožnje, da bojkot provocira protidržavske izgrede v Budapešti. Dunajska "Arbeiter Zeitung" piše, da bojkot — prvi te vrste v zgodovini strokovno oorganiziranega delavstva — ostane v moči.

Pomagajte svojcem!

Sedaj pošiljamo vsak mesec po eno ladjo zabojev v Jugoslavijo. Naša podružnica v Ljubljani, Kolodvorska ulica, skrbi, da pridejo pošiljkatve na pravo mesto. Sprejemamo zaboje do 1000 funtov teže, tovarnina znaša 14c od funta.

Strukel & Horak European Trading & Export Co., 88 Ninth Ave., Cor. 16th St. New York City.

Pošiljamo denar v staro domovino. Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na Slovensko, Hrvatsko, Dalmacijo in Istro. Nadalje pošiljamo denar tudi v Srbijo, Bulgarsko in Rumunsko. Jamčimo za vas poslani denar, enako kot pred vojno, da bo hitro in točno izplačan.

KASPAR STATE BANK 1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

toliko časa, dokler ogrska vlada ne odgovori na zahteve eksekutivne mednarodne strokovne Internacionalne v Amsterdamu. Horthy do zdaj še molči.

Madžarski poslanik na Dunaju je dejal, da bodo zavzemki morali hitro intervenirati, kajti ako se bojkot obnese, tedaj so abdicirale

vse vlade v Evropi in priznale Internacionalno v Amsterdamu za vrhovno vlado, ki lahko jutri uporabi enako sredstvo proti Angliji in Franciji.

Dalje poročajo z Dunaja, da se pričeli mali trgovci v Budapešti pritiskati na vlado, da naj odneha persekucijami socialistov.

KRETANJE PARNIKOV ZA JUGOSLOVANE IN CENA VOZNIH LISTKOV.

Table with 2 columns: Line name and date, and Price. Includes entries for NEW YORK-TRST, NEW YORK-HAVRE, LA SAVOIE, and LA LORRAINE.

EMIL KISS, BANKIR 133 Second Avenue, NEW YORK, N. Y. Vstanovljena 1898.

Velika skupina naših rojakov se bode vrnila v domovino pod pokroviteljstvom in v spremstvu posebnega vodje.

Lastnik jugoslovanske banke, Henry C. Zaro, bode v kratkem poslal v domovino veliko skupino naših rojakov, kateri bodo potovali v spremstvu in zaščiti posebnega vodnika, kateri jih bode spremljal iz New Yorka v Evropo. Njegova dolžnost bode, da skrbi tekom potovanja za njihovo prtljago in da vse potnike banke Henry C. Zaro zavaruje glede neprilik in nezgod od časa, ko oni ostavijo ameriško obalo do tedaj, da pridejo oni do kraja. Vsakdor, ki želi potovati s to skupino potnikov, naj takoj piše jugoslovanskemu bankirju Henry C. Zaro.

SPREMLJANJE POTNIKOV IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Posebni zastopnik naše banke je že odpotoval v Evropo, kjer bode storil vse potrebno, da dovede Vaše sorodnike in znance v Ameriko. Ves denar, katerega pošljete Vašim ljudem v stari kraj, bode on izplačeval. Radi tega naj vsi oni, kateri žele, da pridejo njihovi svojci v Ameriko in ki žele njim poslati denar tako, da slednega sigurno in v najkrajšem času dobe, naj se zaupno obrnejo do našega državno pooblaščenega bankirja Henry C. Zaro.

POŠILJANJE DENARJA V STARI KRAJ.

Državno pooblaščen bankir Henry C. Zaro pošilja denar v staro domovino po brzotoku in po pošti po najnižjem dnevnem kurzu in pod jamstvom.

MENJANJE DENARJA.

V naši banki je vedno v zalogi velika količina vsakovrstnega denarja v zlatu, srebru in papirju, katerega je dobiti po najnižji ceni.

LIBERTY BONDI.

Ti bondi se pri nas kupujejo in za nje se dobi najboljšo ceno. Mi jih tudi sprejemamo, kakor plačilo za parniške listke.

PREDUJMI.

Državno pooblaščen bankir Henry C. Zaro pomaga tudi našim rojakom pri izplačevanju njihovih terjatev, kakor tudi pri iztirjanju njihove plače.

POTNE LISTINE.

Pri nas je nastavljen poseben uradnik, katerega dolžnost je pomagati vsem v stari kraj se vračajočim potnikom pri nabavi potrebnih potnih listin in dovoljenj. To se izvrši hitro in brezplačno.

Pridite ali pišite za vse, kar potrebujete.

HENRY C. ZARO, bankir 39 Cooper Square, 3rd Ave., Corner 6th Str. NEW YORK CITY.

Slovenska Narodna Podpora Jednota. Ustanovljena 6. aprila 1904. GLAVNI STAN: 2887-89 30. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS. Izvrševalni odbor. UPRAVNI ODESEK. Predsednik: Vincenc Calkar, podpredsednik: Anton Hrst, Ben. 148, Columbus, Pa. ...

POZOR ROJAKI! Sedaj se izplačuje denar v starom kraju redno v novih jugoslovanskih bankovcih. Naša banka je bila ena prvih, ki je dosegla izplačilo svojih denarnih poljšatev. ...

Najceneje in najhitreje pošiljanje denarja v stari kraj, se obavlja potom čeka (draft). VSE KAR JE POTREBNO JE TO! Mi vam pošljemo želi in vi ga sami pošljete naslednjemu, in on pa kadar ta čaka čkni, gre enostavno do najbližnje hranilnice, banke in tam dobi denar za čk.

NEMETH STATE BANK JOHN MEMETH, president. 10 E. 22nd St. New York, N. Y. ROJAKI! Naročite se na knjigo prvih pet knjig je tri dolarje. ...

NOVICE IZ JU-GOSLAVIJE.

PAPEŽEVA ENCIKLIKA ZA POBRATENJE MED NARODI.

Papež je izdal na vernike encikliko v kateri pozivlja na delo, da se doseže pobratenje med narodi, ki naj bi temeljilo na medsebojnem usmiljenju.

Ze iz tega je razvidno, da živijo ljudje v Vatikanu precej zariti v stari in najstarejši veki in da so vredni onih predskokov, ki narakujejo eno vero, ki ne, da je mogoče ustvariti mir in srečo na podlagi medsebojnega usmiljenja.

Seveda bi bilo mogoče ako bi bilo sploh mogoče medsebojno usmiljenje. Toda govoriti o medsebojnem usmiljenju, o medsebojnih pravicah in drugih enakih rešeh v dobi, ko je vsak človek prisiljen, da je človeku — brata volk in ko preide popolnoma naravno, osebni egoizem v kolektivni egoizem t. j. v egoizem posamičnih kast, narodov in držav; govoriti torej o usmiljenju v družbi, ki ne pozna usmiljenja in ga tudi ne more poznati, je vsaj nerresno. Nerresno še bolj, ako govori o tem papež, o katerem pač ne moremo verjeti, da ne bi videl položaja v katerem se družba nahaja.

Da se vpostavi mir in, da se uresniči pobratenje med narodi, ni treba prav nobenega medsebojnega usmiljenja. Čisto dosti je, ako se da vsakemu narodu, vsakemu človeku kar potrebuje za svoje fizično in duševno življenje. To se lahko zgodi ako se odpravijo sedanje razmere in vspravijo nove v katerih bo človeku omogočeno biti dober in pravičen, v katerih ne bo imel potrebe, da bi delal drugim krivico zato, da pridobi sebi kosček, ali mrveco pravice.

Pobratenje med narodi ne bo mogoče, ako ne bo papeževa enciklika rešila tajne diplomacije Rimljanih. To je trajno pobratenje bo brez namenov med seboj brez enciklike brez usmiljenja. — Tjaka Delo.

Nabretina. — V soboto 22. maja t. l. so se zbrali delavci na...

brežinskih kamnologov da zavzamejo stališče proti občinskemu zastopstvu, ki je meni nič, tebi nič sklenilo, da se da neki občinski svet v zakup za celih 60 let podjetniški družbi, ki se ima žele ustanoviti. Sklep je pravi unikum! Akcijaka družba ali zadruga, ki naj izkorišča občinske kamenologe še ni ustanovljena. Zakupna pogodba še ni sestavljena. Občinsko zastopstvo pa z razglasom daje občanom na znanje, da se odajo kamenologi za nič manj nega za celih 60 let v zakup.

Poročevalec sodr. Tuma je na kratko pojasnil legalno stališče, da je sklep sam na sebi neutemeljen in ga je treba izpodbiti potom pritožbe na deželni odbor. Delavstvo samo pa mora biti na čistem, ali je na korist delavcev, da se ustanovi velika družba za izkoriščanje kamenologov, ali naj pa ostanejo v veljavi stare pogodbe, katere imajo sedanji za kupniki za 6. 10 največ 18 let. Ustanovitve velike družbe bo imelo gotovo za posledico, da se bodo izjave tehnične izkoriščale v velikem štilu, da se uvedejo moderni stroji ter se razvije kamnoseška industrija, ki bo zahtevala nekakih 1000 delavcev. Ako je težji razredni boj proti velikemu podjetju, pa je po drugi strani lažji, ker ima podjetje proti sebi tisočine organizirane delavstva. Prva naloga delavstva je, da spravi v organizacijo zopet vse kamnoseke in kamnologe po celnem Krasu in da si pripori kolektivno pogodbo, ki jamči delo domačemu delavstvu in soudeležbo pri upravi podjetja. Sklenilo se je enoglasno, da se vloži proti sklepu občinskega komisarja pritožba na deželni odbor in da se delavstvo loti agitacije, da se vspravari edinstvena strokovna organizacija za celi doleni Kras.

Velik požar v vasi Oranoglu na Hrvaškem je 31. maja uničil 28 hiš in cerkev. Rešiti ni bilo mogoče ničesar in so vaščani v največji raviščini.

Smartno pri Litiji. (Klerikalna politija.) Smartno zelo napreduje. Imamo že dobro klerikalno politijo in spijone, ki prenašajo vse šmarske novice na višje klerikalno poveljstvo in župnišču. Zelo se nam pa smili neki ljubeznivi mož iz poveljniškega klerikalnega tabora, ki vsako nedeljo patrolira med mašo po vasi in priganja ljudi da naj grejo poslušati besedo božjo, ki je pa zadnji čas po večini le zmerjanje navzočih v cerkvi. Naša mladina zapuša klerikalne organizacije, se vzbuja iz spanja in ne veruje več v obljubljena klerikalna nebesa na zemlji. Mi mislimo, da bi morda bilo za klerikalne voditelje še vedno bolj umestno kot zmerjanje ljudi in patroliranje po cestah, če bi gospodje pazili na svoje ljudi, da jim ne bodo vsi ušli v tabor liberalizma, kajti slišali smo, da so se Orli in Orlice po večini že skoro vsi izpremenili v Sokole in Sokolice!

Novo tovarne v Dalmaciji. V Omišu se snuje potom bank "Providnost" in "Hrvatske pučke štedionice" industrijska delniška družba s kapitalom 30 milijonov kron. Snujejo se mnoge nove tovarne; za mreže, cement, pohištvo, železne in lesene stavbinske potrebe, za predivo in vrvi.

Guštanj-Ravne. Nastale so žalostne razmere. Delavstvo je izpostavljeno neverjetnim šikanam. Razni pijani občinski funkcionarji vdirajo s štabom drugih pijancev v lokale, kjer imajo delavski zaupniki čisto nedolžne pogovore, češ: "Narazen, nimate pravice zborovati", čeprav to ni bilo nikako zborovanje. "Gotovo "inteligentne" osebe klovutajo mladoletne delavce kar javno na cestah in jih psujejo z "nemurji. Nekdo pa objavlja v lističu "Korošec" ostudne, otročje in hujšajoče članke, v katerih napada otroke in stare ženice kot prava čenča, in to gre vedno tako dalje in vedno hujše! Delavstvo je razburjeno, "inteligence" pa ne nehati. Sovinisti s svojim nasiljem dirigirajo delavce naravnost v nemško nacionalni tabor. Ljudstvo ni krivo, ako je odgojeno v nemškem duhu, kar je še posledica razmer v bivši Avstriji. "Oliko pa lahko rečemo, da se simpatizirajo s klovutami, vpitjem in napadanjem po istih ne pridobiva. Zaradi nastopanja slovenskih sovinstov imajo težko stališče celo slovenski socialisti. Opoznamo oblastva, da naj bodo trezna in pravična! Državno nadzorništvu in posebno gospod gerent naj pa namreč se Poljaki ogorčeni na Tatarje. Časih se je začel tu in tam krik: "A hu! a hu!" kakor pri lovu na volke. Bili so seveda tudi taki, ki so si mnogo obetali od njih.

zita na svoje uslužbenice, da ne bodo v pijanosti tako nesramno izkoriščali svoje oblasti. Naj že neha ta žalostna storija! To za danes!

Novo poštno znamke. Poštno in brzojavno ravnateljstvo v Ljubljani začne izdajati nove poštno znamke in sukcesivno tudi druge poštno vrednostne v dinarski in parski vrednosti. V šestih tednih bodo izšle vse serije.

Ogled mesta Canonsburg, Pa., po našem pittsburiškem korespondenčnem zastopniku Mr. G. A. Springerju.

Zadnje nedeljo jutro je bilo zelo prijazno vreme in ker nisem imel nič važnejšega, sem se odločil, da vzamem poulično karo od doma iz Pittsburgha, pa se odpravim do Washingtona, Pa., ter si malo ogledam po deželi. Po kratki vožnji med krasnim obdelanim poljem smo dospeli v mesto Canonsburg, ki se nahaja na Panhandle Railroad železnici. Med pogovorom s konduktorjem, mi je ta povedal, da šteje mesto Canonsburg 15.000 do 20.000 prebivalcev. Ko se poulični voz križa v mestu, sem opazil razne velike prodajalne, tovarne, cerkve, šole in tudi dve gledališča in enako številno bank. Konduktor mi je povedal, da so tu premogorovi, tovarne jekla, tovarne na izdelovanje lončene posode, kemične tovarne in drugo; videl sem cele vrste tovarn, ko smo se peljali preko mesta.

Potem smo se vozili še kakih dvajset minut časa in smo dospeli v Washington, ki je obnem tu ima 50.000 do 60.000 prebivalcev. Tudi tu sem opazil veliko število raznih tovarn in industrijskih podjetij, ter krasne prijazne stanovanjske hiše. Po kratkem ogledovanju mesta sem se vrnil nazaj proti Pittsburghu. Na potu nazaj sem se odločil, da izstopim v mestu Canonsburgu in si bolj natančno ogledam vse. Opazil sem razna prijazna urejena stanovanja. Med ogledovanjem mesta sem srečal človeka, ki je bil domačin in mi je podal vsa pojasnila glede tega mesta. Povedal mi je, da je zaposlenih tu v raznih tovarnah 4.000 do 5.000 delavcev in da je tukaj rudnik po imenu Hazel Mine, ki je eden največjih pittsburiškega okraja, ravno nekako v središču mesta. Tu je vedno dovolj dela v tovarnah in še posebno premogarji lahko dobe delo. Pokazal mi je na poslopju družbe, ki se nahajajo ob strani na holmu, od koder je krasen razgled po vsej bližnji okolici in druga poslopja družbe, ki se nahajajo vpravi v sredini mesta. Po tem, ko me je tovariš zapustil, sem šel naravnost do rudnika in srečal sem drugega človeka, ki je šel ravno v isto smer. Povedal mi je, da živi tukaj že nad 14 let in da dela v Hazel Mine rudniku ves ta čas. Rekel je, da se mu zelo dopada ta kraj in da je tudi zadovoljen s svojim delom v rudniku in računa, da ako bo živel dovolj dolgo, ostane še nadaljnjih 14 let tukaj. Rekel mi je, da so še drugi premogorovi v skrajni bližini, sicer pa on najraje stoji in dela v tem, ker je vpravi v mestu in ker lahko zasluži enako toliko, kakor kjersibodi drugje.

IBOŠE SE TEGA ČLOVEKA.

Rad bi izvedel za tega človeka po imenu Jožef Begel, če mogoče ni svojega imena spremenil. Želi se izvedeti je li še živ ali je mrtev. Pred 10 leti je stanoval tu na E-velethu, Minn., ali od tedaj se ne sliši ne duha ne sluha, prešel je menda nekam v Cleveland, Ohio. Pustil je v stari domovini ženo in dva otroka živa in dva sta umrla, ona je moja sestra in mi piše, da želi pozitivno izvedeti je še živ ali ne. Stvar je zelo važna in vsled tega sem se odločil, da dam \$5.00 nagrade onemu, ki poda njegov pravi in točen naslov. Rojen je bil v vasi Podmolnik, pošta Hrušica, pri Ljubljani. Prosim rojaki če le kdo ve kaj o njem naj mi to naznani na moj naslov in dobi nagrado pet dolarjev. Martin Centa, 624 Cleveland St., Eveleth, Minn.

NARODNA TRGOVSKA DRUŽBA V DUNLO, PA.

se priporoča vsem prijateljem pravih kranjskih klobas. Mi imamo doma izdelane in prekajene klobase po 45c funt. Pošljamo jih v vse kraje Združenih držav in Kanado po ekspresu, toda ne manj kot 10 funtov eno naročilo, več pa kolikor želite.

Naša družba je slovensko podjetje, to vam naj bode jamstvo, da so naše klobase izvrstno in okusno narejene. Torej naročite si jih še danes. Vsakemu naročilu je treba pridati MONEY ORDER ali bančni draft ček. Vsa naročila in vse denarne nakaznice naj se naslovi na:

NATIONAL MERCHANTS COMPANY.

P. O. BOX 304, DUNLO, PA.

Družba ima na razpolago za prodajo še nekaj delnic in sicer so po \$10.00 delnica, ako želite naložiti nekaj vašega denarja v dobro napredujočo trgovino, ne zamudite te ugodne prilike. Pišite nam v slovenskem jeziku. Se priporočamo.

NATIONAL MERCHANTS CO. DUNLO, PA.

Kila umori 7000 ljudi na leto.

Nedem tisoč oseb umrje na leto zaradi... (text continues with details about a health product or method)

RAZPIS SLUŽBE.

Slovensko konsumno društvo v Hermine No. 2. Pa. išče izurjenega poslovođja (manager) za svojo prodajalno katero namerava odpreti 15. Julija t. l. Pogoji so, da mora biti izkušen in pošten. Zmožen more biti slovenskega in angleškega jezika. Zmožen mora biti knjigovodstva in nekoliko mesarske stroke. V pismih naj navede ali je samski ali oženjen, natančni naslov in delo za prešlih pet let, mesečno plača, katero bi bil pri volji sprejeti in nastopiti službo. Ponudbe naj se pošljejo najkasneje do 10. julija na naslov: Louis Fiere, R. F. D. No. 3, Box 111, Irwin, Pa.

SIFKARTA iz TRSTA v NEW YORK stane samo \$30.00.

Najmanjša svota, kar računajo agenti za karto iz Trsta do New Yorka je \$38.00. Če hočete dobiti svojo rodbino ali prijatelje iz starega kraja v Ameriko, obrnite se za pojasnilo in potrebne listine na MATIJA SKENDER, javni notar in Ameriko in stari kraj. 5227 Butler St., Pittsburgh, Pa. Prihrani Val bo denar. — On je za narod, narod je za njega.

POTOP. Zgodovinski roman. Spisal H. Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje.)

Naposled je nakrat vse utihnilo in glave vsch so se obrnile proti oni strani, odkoder bi imela dospeti četa. Začuli so se glasovi divje godbe. Množica se je razstopila na obe strani k stenam hiš, na sredi pa so se prikazali tatarski jezdeci.

"Poglejte! celo godbo imajo s seboj; to je pri Tatarjih nekaj nenavadnega."

"Ker se hočejo čim najbolj skazati", odvrne Jan Skretuski. "Sicer pa imajo nekateri tatarski oddelki svoje godee, ki jim svirajo, kadar se kje za dte časa utaboro. To mora biti odlična tropa!"

Med tem so se približali jezdeci ter jezdit njmo. Sprejaj je jezdit na prižestem konju zasnel, kakor v dimu povenjen Tatar, držeč v ustih dve piščalki. Sklonivši glavo na tilnik ter zaprtimi očmi je prebiral s prsti po piščalkah, valed česar so doneli iz piščalk piškiljivi in rezi glasovi, toda tako nagli, da jih je komaj lovil uho. Za njimi sta jezdira dva Tatarja, potresejoča vsak svojo palico z medenimi krugljiki; za njimi je jezdira še nekoliko ljudi, ki so grozno razbijali z medenimi krožniki. Nekateri so imeli s seboj bobne, a drugi so igrali po kosačnem običaju na terorbane; vsi pa so, izvzemši piškače, popevali, ali boljje tulili nekako divjo pesem, kazali bele zobe ter preobračali pri tem oči. Za to divjo in neredno godbo, ki se je pomikala s tručastem skozi livovsko ulice, je sledil ves oddelek, obstoječ skoro iz štiristo mož.

V tem oddelku so se nahajali očitno samo izbrani vojaki, katere je poslal kan v znamenje prijateljstva kralju poljskemu na razpolago. Načeloval mu je Akbak-Ulan dobruški, v bitkah skaljeni Tatar, star in izkušen vojak, ki je užival radi svojega junaštva in strogosti splošno spoštovanje. Jezdir je v sredi med godci in ostalim oddeikom, ogrnjen z rožnato-žametnim, toda že zelo oguljenim in za njegovo krepko postavo pretesnim kožuhom, podšitem s konjskimi kožami. Pred seboj je držal pernač, kakoršne so rabili kosaški polkovniki. Rdeče njegovo lice je zasanelo od mraza; zibal se je nekoliko na visokem sedlu, ter sedaj pa sedaj zrl na stran, ali pa se oziral po svojih Tatarjih, kakor bi ne bil popolnoma gotov, se li premagajo pri pogledu na množico lenak, otrok, odprtih skladišč, razstavljeneh blaga ter ne planejo z divjim krikom po teh čudeših.

Toda oni so jezdirli mirno, kakor psi na motovnih, in samo iz potuhjenih ter poželjivih njihovih pogledov se je lahko uganilo, kaj se godi v dušah teh barbarjev. Množica jih je radovedno gledala, dasi ne baš prijazno; tako zelo so bili

namreč se Poljaki ogorčeni na Tatarje. Časih se je začel tu in tam krik: "A hu! a hu!" kakor pri lovu na volke. Bili so seveda tudi taki, ki so si mnogo obetali od njih.

"Švedje se grozno boje Tatarjev. Vojaki očitno pripovedujejo čuda o njih, valed česar narašča ta groza čim dalje bolj," so govorili ljudje, ko so zrl Tatarje.

"Prav imajo," jim odgovarjajo drugi. "Švedje niso zmožni, da bi se borili s Tatarji, zlasti z dobruškimi, kateri niso slabši od naših konjenikov. Predno se ogleda težki Šved konjenik, ga ima Tatar že na vrvi."

"Greh je, da se vabi poganske sinove na pomoč!" se začujejo glasovi.

"Je li greh, ali ni, potrebni so nam vendar le!"

"Kaj vria četa je to," omeni Zagloba.

Zares so bili to izbrani vojaki, ogrnjeni z belimi črnimi in prižastimi kožuhi z volno od zunaj. Črn loki in tuli, napolnjeni s pišcami, so jim poskakovali pa hrbtu. Vrh tega je imel vsak Tatar sabljo; pri nekaterih si zapazil celo samokrese, skrite v oboke iz klobučine. Vs so sedel na zbornih-konjih, dasi ne velikih, toda nenavadno urnih v bojih.

V sredi oddelka so se korakali štirje vebloidi. Množica si je mislila, da so nosili v zabojih na hrbtu kanone in darove za kralja, v čemur pa se je motila. Kan je namreč rajš jemal darove nego jih delil. Obljubil je Poljakom svojo pomoč, toda ne zastoj.

Ko je odšel oddelek že naprej, reče Zagloba: "Dokaj nas bo stala ta pomoč. Ne glede na to, da so oni naši zavezniki, prineso v deželo vsekako le ugonobljenje. Po Švedih in po njih ne ostane jedna streha cela v ljudovladi."

"Remnica, da bodo ti zavezniki kaj dragi za nas," odvrne Jan Skretuski, "jih že poznamo."

"Že, potoma sem slišal," reče Volodjevski, "da je sklenil naš kralj s kanom takšen dogovor, da vsakim petdeseterim možem mora biti prideljen eden naš častnik, ki jim zapoveduje in jih v slučaju potrebe tudi kaznuje. Drugače bi nam po teh prijateljih ostalo samo nebo in zemlja."

"A ta četa? . . . Kaj učini kralj z njo?"

"Kan jih je poslal kralju na razpolago, to znači toliko kakor v dar, in kralj lahko učini z njimi, kar hoče. Gotovo jih z nami vred pošlje k gospodu Čarneckemu."

"Ali jih bo pa Čarnecki znal držati na uzdi?"

"Moral bo bivati med njimi, kajti njemu za hrbotom začne takoj razgrajati. Sicer pa bodo zapovedali oddeikom naši častniki."

"A kaj bo delal ta tolsti aga?"

"Ako ne bo preveč okoren, bo izvrševal njegova povelja."

"Gospodje, bodite zdravi!" zakriči izmedoma Kmitie.

"Kam tako urno?"

"Pojdem h kralju ter ga poprosim, naj mi izroči poveljništvo nad temi ljudmi!"

MALI OGLASI Classified Advertisements

POTREBUJEMO NAVADNE DELAVCE za stalno in začasno delo v naših skladiščih in samokolničarje. Vzemite Douglas Park "L" ali pa 22. karo do 2100 Marshall Blvd. ALBAUGH DOVER CO.

POTREBUJEMO MESARJE za delo v kleti in pri izdelovanju klobas. Potrebujemo tudi druge delavce. Oglasite se pri: AGAR PROVISION CO. 310 N. Green Street.

POTREBUJEMO DELAVCE za delo v našem skladišču jekla. Stalno delo. Dobra plača. Priditi pripravljeno za delo. JOSEPH T. RYERSON & SONS 16th and Rockwell Sts.

Employment urad je odprt v nedeljah od 10:30 do 1:00; v ponedeljek, torek, sredo in četrtek pa tudi ob večerih do 6 ure. Vse druge dneve le do 5. ure izven sobote.

POTREBUJEMO pločevinarje. Nadalje druge delavce za obijanje pri razpošiljavi blaga. Sprejemamo tudi nekaj navadnih delavcev, ki si razumejo nekaj pri strojih.

U. S. BOTTLES MACHINERY CO. 2511 W. Park Ave.

POTREBUJEMO učenege že bolj priletnega mota za voditi dvigalo (elevator) za blago. Oglasite se pri: Mr. Brown, 500 So. Throop St.

POTREBUJEMO DELAVCE za delo od kosa. Čistiti železniške živinske vozove, ven iz mesta. Plača je 65c od kare. Stalno delo. Prostor za spat in peč za kuhati. Oglasite se na: 18 South Canal St. COLIANNE DIER.

POTREBUJEMO DELAVCE za premog razkladati, delo od kosa. Plača 50c na uro ali 18c od tone. Delo v mestu in zunaj mesta. Prosta vožnja. Stalno delo. Prosti vozovi kjer lahko spite, pokrivala in peč za kuhati. Oglasite se na: 18 South Canal St. COLIANNE DIER.

RAD BI IZVEDEL, kje se nahaja ANTON JENKO, doma iz Gornjega Brnika na Gorenjskem, po domače Koročan. Cenjene rojake ljudno prosim, če kdo ve za njegov sedanji naslov, naj mi ga naznani, ali ako bode sam čital ta oglas, naj se mi takoj prijavi na moj naslov: Joe Stern, 9719 McQueen St., New Duluth, Minn.

RAD BI IZVEDEL, kje se nahaja Frank Papež; pred 10 leti je bival tu v Franklin, Kans., a sedaj ne vem, kje je. Cenjene rojake prosim, če kdo ve za njegov naslov, naj mi to naznani, ako bo pa sam čital ta oglas, naj se mi prijavi na moj naslov: JACK PODPEČAN, P. O. Box 88, Franklin, Kans.

RAD BI IZVEDEL, kje se nahaja Frank Knas, doma iz Otavice, sedaj posestnik v Bukoveci pri Ribnici. Zadnje njegovo pismo sem prejel iz Coulan, Idaho, 5. novembra 1919, potem pa nisem več ničesar slišal o njem. Pri meni ima štiri pisma iz starega kraja in tudi denar shranjen. Sumljivo se mi vidi, ker se nič ne izglasi. Mogoče je umrl. Cenjene rojake prosim, če kdo ve kaj o njem ali za njegov naslov, naj mi to naznani, ako bo pa sam čital ta oglas, naj se nemudoma prijavi na moj naslov. Izvedeti želim o njem njegova žena in tudi jaz. Moj naslov je: John Startz, P. O. Box 237, Midvale, Utah.